

Bijbelstudie 40

De rechtvaardiging door het geloof

Inleiding

- 📖 "*Wij dan **gerechtvaardigd uit het geloof**, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus*" (Romeinen 5:1)
- 📖 "*Wij komen dus tot de slotsom dat de mens **door het geloof gerechtvaardigd** wordt zonder werken der wet*" (Romeinen 3:28)

We lezen in de Bijbel dat God mensen die in Zijn Zoon geloven rechtvaardigt. Maar wat houdt rechtvaardigen eigenlijk in?

Als God je rechtvaardigt, verklaart Hij dat je rechtvaardig bent. Hij verklaart dat je niet schuldig bent aan het overtreden van Zijn wetten. Hij zegt dat je altijd hebt gedaan wat je behoorde te doen. Het tegenovergestelde van rechtvaardigen is veroordelen¹. Voor sommige functies in de maatschappij heb je een zogenaamde verklaring van goed gedrag nodig. Dat is een officiële verklaring dat je nooit met justitie in aanraking bent geweest. Als God ons rechtvaardigt geeft Hij ons als het ware een verklaring van goed gedrag. Een verklaring dat we nooit Zijn wetten hebben overtreden.

Het is van het allergrootste belang dat God ons rechtvaardig verklaart. Want als God je niet rechtvaardigt zul je veroordeeld worden op de dag des oordeels. De Bijbel spreekt over twee manieren om door God gerechtvaardigd te worden. De eerste is door werken en de tweede is door het geloof. De eerste weg is echter voor ons afgesloten, dat is het onderwerp van de eerste paragraaf.

1. We worden niet gerechtvaardigd door werken

- 📖 "*...de daders van de wet zullen gerechtvaardigd worden.*" (Romeinen 2:13)
- 📖 "*...Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd*" (Galaten 2:16)

Het gaat er om dat God je rechtvaardig verklaart. Dat kun je bereiken door rechtvaardig te leven, want de Schrift zegt: "*...de daders van de wet zullen gerechtvaardigd worden*" (Romeinen 2:13). Als je rechtvaardig leeft, zal God je rechtvaardig verklaren. God zal je rechtvaardigen als je altijd en overal zijn wetten hebt onderhouden. De Bijbel noemt dit de rechtvaardiging door werken. Het is iets wat je door eigen inspanning bereikt. Als God je, op grond van je rechtvaardige leven, rechtvaardig verklaart dan is dat je eigen verdienste. De Bijbel spreekt in dit verband dan ook over onze '**eigen** gerechtigheid' (Romeinen 10:3).

Het probleem is echter dat het geen enkel mens lukt om altijd en overal Gods wetten te houden. We hebben allen vele van Gods wetten overtreden. Als een mens eerlijk is, dan geeft hij dat ook toe. Loop de tien geboden maar na. Heb je ooit gelogen? Heb je ooit iemand gehaat? Heb je je naaste altijd lief gehad als jezelf? De Bijbel zegt nadrukkelijk dat **alle** mensen hebben gezondigd: "*Want allen hebben gezondigd...*" (Romeinen 3:23). Er is geen mens die niet gezondigd heeft. Daarom

¹ Rechtvaardigen is het tegenovergestelde van veroordelen, zie bijvoorbeeld Romeinen 8:33,34 en Mattheus 12:37.

zegt Paulus ook dat er niemand rechtvaardig is, ook niet één. *"Zoals geschreven staat: Er is niemand rechtvaardig, ook niet één"* (Romeinen 3:10)

Maar zegt iemand: "Ik heb dan wel gezondigd, maar ik heb ook veel goede dingen gedaan. Streept God dat niet tegen elkaar weg? Wegen mijn goede daden niet zwaarder dan mijn zonden?" Iemand die zo redeneert lijkt op een man die voor de rechter verschijnt omdat hij heeft gestolen. Hij zegt tegen de rechter: "Kunt u me niet vrijspreken van deze diefstal, want ik heb nog nooit iemand mishandeld of vermoord." Dat je op het ene gebied je aan Gods wet hebt gehouden, neemt de schuld van je overtreding op een ander gebied niet weg. God eist volmaaktheid (Mattheus 5:48). Alleen als je volmaakt bent, zal God je rechtvaardig verklaren. Het is dus onmogelijk om onze zonden te compenseren door goede werken.²

In theorie zouden we door onze werken gerechtvaardigd kunnen worden. Maar in de praktijk is dat volstrekt onmogelijk. Het kan niet, omdat we zondaren zijn. Ieder mens schiet hopeloos te kort.

"...Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd." (Galaten 2:16)
"Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden..." (Romeinen 3:20)

De situatie is ernstig. Als wij door God gerechtvaardigd willen worden is onze eigen gerechtigheid absoluut niet voldoende. Maar er is goed nieuws. Dat is het onderwerp van de volgende paragraaf.

2. We kunnen wel gerechtvaardigd worden door het geloof

📖 *"Wij dan gerechtvaardigd uit het geloof..."* (Romeinen 5:1)

📖 *"Wij komen dus tot de slotsom dat de mens **door het geloof gerechtvaardigd wordt** zonder werken der wet."* (Romeinen 3:28)

Het goede nieuws van het evangelie is dat God heeft voorzien in een andere manier om door Hem rechtvaardig verklaard te worden. En wel door het geloof in Jezus. Als wij in Jezus geloven rechtvaardigt God ons. God rechtvaardigt ons niet omdat we netjes leven, maar omdat we in Jezus geloven. Als God ziet dat iemand gelooft dan zegt Hij: "Die mens is rechtvaardig". Dat deed Hij bij Abraham: *"Abraham geloofde God en het is hem tot gerechtigheid gerekend"* (Romeinen 4:3). Dat deed God ook bij Noach (Hebreen 11:7). En dat doet Hij bij allen die in Jezus geloven.

² Daar komt nog bij dat zelfs onze goede werken de toets van Gods heiligheid niet kunnen doorstaan. God kijkt bij onze goede werken ook naar onze motieven. Waren die zuiver? Als het gaat om onze rechtvaardigheid voor God, zegt de Bijbel dat onze goede werken zijn als een bezoedeld kleet (Jesaja 64:6). Ze zijn bezoedeld door gemengde motieven en daardoor schieten ze te kort. Toch is de Bijbel heel positief over het doen van goede werken. Alle gelovigen worden opgeroepen tot het doen van goede werken (Titus 3:8,14; Hebreen 10:24; Mattheus 5:16; Handelingen 9:36; 1 Timotheus 2:10, 5:10). Goede werken zijn: alle dingen die we doen uit liefde voor God en onze naaste. We zijn geschapen om goede werken te doen (Efeze 2:10). God waardeert alles wat wij voor hem doen (Hebreen 6:10). Maar onze goede werken, hebben geen enkele waarde als het gaat om onze rechtvaardiging. Goede werken zijn niet de oorzaak van onze rechtvaardiging. Ze zijn het gevolg van onze bekering. Als wij tot geloof komen, begint ons leven te veranderen en gaan we God en onze naaste dienen. Dan komen de goede werken vanzelf, van binnen uit, door het nieuwe leven dat in ons is.

📖 "...hem echter die niet werkt, maar gelooft in Hem Die de goddeloze rechtvaardigt, **wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid.**" (Romeinen 4:5)

📖 "Maar nu is zonder de wet gerechtigheid van God geopenbaard namelijk **gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven**" (Romeinen 3:21,22)

Ieder die in Hem gelooft wordt gerechtvaardigd.

📖 "Laat het u dan bekend zijn, mannenbroeders, dat door Hem aan u vergeving van de zonden verkondigd wordt **en dat ieder die gelooft, door Hem gerechtvaardigd wordt...**" (Handelingen 13:38,39)

Prijs de Heere! Wat een opluchting. Wat een verlossing. Er is hoop voor elke zondaar. Deze deur staat open voor ieder mens.

Door alle eeuwen heen is dit altijd de enige manier geweest waardoor een mens door God kan worden vrijgesproken. Ook in de tijd van het Oude Testament werden de Israëlieten behouden **door het geloof**. We hebben al gezien dat dit het geval was met Abraham (Romeinen 4:3,13) en Noach (Hebreeen 11:7). Het gold ook voor David (Romeinen 4:6).

De rechtvaardiging is, zoals het in Filippenzen 3:9 staat "*door middel van het geloof*". Zo ontvangen we door het geloof in Christus een rechtvaardigheid die uit God is, en niet uit de wet.

3. We worden gerechtvaardigd door het bloed van Christus

📖 "Veel meer dan zullen wij, nu wij **gerechtvaardigd zijn door Zijn bloed**, door Hem behouden worden van de toorn." (Romeinen 5:9)

We worden gerechtvaardigd door middel van het geloof (Filippenzen 3:9.). Maar **de grond** voor onze rechtvaardiging is het plaatsvervangend sterven van Jezus Christus. Daarom staat er in de Bijbel dat wij door Zijn bloed gerechtvaardigd zijn: "*..nu wij gerechtvaardigd zijn door Zijn bloed..*" (Romeinen 5:9). Aan het kruis heeft Jezus de straf voor onze zonden gedragen (Jesaja 53:5,6,12). Omdat Jezus de straf voor ons heeft gedragen kan God ons vrijspreken.³

Door in het plaatsvervangend sterven te geloven worden we behouden. De Bijbel noemt dat "het geloof in Zijn bloed" (Romeinen 3:25).

Door Zijn dood aan het kruis heeft Jezus vele mensen rechtvaardig gemaakt (Romeinen 5:18,19).

³ Zie in Bijbelstudie 13 over de betekenis van de dood van Jezus, het gedeelte over de voldoening.

4. We worden "om niet" gerechtvaardigd, uit genade

📖 *"Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God, en worden om niet gerechtvaardigd **door Zijn genade**, door de verlossing in Christus Jezus."* (Romeinen 3:23,24)

Hier staat dat allen gerechtvaardigd worden door Gods genade: *"allen ... worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade"*.

Dat God ons rechtvaardigt is zuiver genade. We hebben het niet verdiend, integendeel. En toch doet God het. Waarom? Omdat Hij ons liefheeft en verlangt naar ons behoud (Johannes 3:16). En omdat Hij het kan, want Jezus bloed is gestort en daarom kan Hij schuldige mensen toch rechtvaardig verklaren. Let op de woorden "om niet". Om niet betekent gratis, zonder tegenprestatie van onze kant. We worden **"om niet gerechtvaardigd"**.

Op het moment dat we geloven ontvangen we de gerechtigheid van God. Wat over die gerechtigheid wordt gezegd bevestigt dat we worden gerechtvaardigd uit genade:

Het is een gerechtigheid zonder de wet

📖 *"Maar nu is **zonder de wet** gerechtigheid van God geopenbaard...namelijk gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus..."* (Romeinen 3:21,22)
Zonder de wet, dat wil zeggen zonder eigen prestatie, buiten onze eigen inspanning om.

Het is gerechtigheid van God, en niet van onszelf

In Romeinen 3:21,22 spreekt Paulus over *"gerechtigheid van God, door het geloof in Jezus Christus"*. Deze gerechtigheid is *"van God"*, dat wil zeggen, hij is afkomstig van God, hij wordt door God geschonken aan ieder die gelooft. (Romeinen 3:21,22)

Het is een gave

📖 *"zij die ... de **gave** van de gerechtigheid ontvangen"* (Romeinen 5:17)
De Bijbel spreekt over de gave der gerechtigheid. Het is een geschenk. Een geschenk kun je niet verdienen, dat kun je alleen aannemen.

Het is duidelijk, we kunnen niets bijdragen aan onze acceptatie door God. We kunnen niets bijdragen aan onze rechtvaardiging. Zolang we dat nog proberen te doen, zal God ons niet rechtvaardigen (Galaten 5:4). Het is alsof God zegt: "Denk je dat je nog iets zelf moet bijdragen? Als je dat denkt zal Ik je ook zo behandelen. Dan ga Ik kijken of je leven rechtvaardig genoeg is om aan mijn eis te voldoen. Maar dan moet ik je helaas veroordelen, want wat je presteert is niet genoeg."⁴

We moeten ophouden om het van iets in onszelf te verwachten. Het enige wat we moeten doen om door God gerechtvaardigd te worden is in Zijn Zoon geloven. We hoeven ons niet eerst te verbeteren, je mag komen zoals je bent.

📖 *"Hem echter die niet werkt, maar gelooft in Hem die de goddeloze rechtvaardigt, **wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid"*** (Romeinen 4:5)⁵

⁴ Zie verder bijbelstudie 36 "Het behoud is alleen door het geloof"

⁵ Zie voor meer uitleg hierover Bijbelstudie 35 "Wat moet ik doen om zalig te worden?"

5. Nu al rechtvaardig

📖 *Wij dan gerechtvaardigd uit het geloof, **hebben** vrede bij God door onze Heere Jezus Christus" (Romeinen 5:1)*

Zo spreekt de apostel Paulus over zichzelf en de christenen in Rome. Ze zijn gerechtvaardigd en daarom hebben ze vrede bij God.

We hoeven niet te wachten op Gods uitspraak op de dag des oordeels. We kunnen nu al weten dat God ons heeft gerechtvaardigd. Op het moment dat we tot geloof komen worden we door God gerechtvaardigd. De rechtvaardiging is geen ervaring, maar een feit. Het is iets wat met je gebeurt op het moment dat je tot geloof komt. Hoe weet je dat je gerechtvaardigd bent? Niet omdat je dat al of niet ervaren heb. Je weet het omdat het in de Bijbel staat. Immers wie gelooft wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid (Romeinen 4:5)!

Toetsvragen

1. God rechtvaardigt mensen, wat houdt dat in?
2. Wat is het tegenovergestelde van rechtvaardigen?
3. Welke twee manieren zijn er om door God gerechtvaardigd te worden?
4. Waarom is de rechtvaardiging door de werken een doodlopende weg?
5. Weegt God je goede daden af tegen je slechte?
6. We worden gerechtvaardigd door het geloof. Leg uit wat dat inhoudt.
7. Wat moet je doen om door God gerechtvaardigd te worden?
8. Geef Romeinen 4:5 weer in je eigen woorden.
9. We worden gerechtvaardigd door het bloed van Jezus. Leg uit wat dit inhoudt.
10. Wat is volgens Romeinen 5:1 het gevolg van je rechtvaardiging?